

SZOFTVER

A COMPUTERWORLD INFORMATIKA KFT. TÁJÉKOZTATÓJA

- Microsystemnél a Computer Associates
- 70 új szoftveres cég!
- Clipper Integrátor 2
- VAX-PS/2 kézfogó
- Jón-e az Oracle?
- Desktop video
- Tárkihasználás okosan
- Mit kínál: SZIRT, Soft-Technika
- '89-es szenzációk

Népszerűség, 1989

Az Australian PC World folyóirat közel 2 ezer olvasója szavazott különféle hardver- és szoftverkategóriákban 1989 legnépszerűbb PC-s eszközeire. A standard, „polcról levehető” alkalmazási programcsomagok győztesének legtöbbször ipari szabványnak tekinthető, legtöbbjüknél egy jellemző közös: a használat egyszerűsége. Néhány kategóriagyőztest és a második helyezettet foglaljuk össze a táblázatban.

Kategória	Győztes	Második helyezett
Szövegfeldolgozás	Word	WordPerfect
Kiadványszerkesztés (DTP)	Ventura Publisher	PageMaker
Táblázatkezelés	Lotus 1—2—3	Excel
Relációs adatbázis-kezelés	dBASE IV	Paradox
Fiat-file adatbázis-kezelés	Q&A	Reflex 3.0
Segédprogramok	Peter Norton Utilities	X-Tree Pro
Kommunikációs szoftverek	Procomm Plus	Crosstalk
Szervezőcsomagok	Sidekick Plus	PC Tools Deluxe
Programnyelvek	Turbo Pascal	Turbo C
Integrált programcsomagok	Works	Framework II
Operációs rendszerek	MS-DOS	Windows
Ügyviteli grafika	Harvard Graphics	Freelance Plus 3.0
CAD szoftverek	AutoCAD	Microstation
Könyvelési rendszerek	Attaché	PackEasy Accounting 3.0
LAN operációs rendszerek	NetWare	Lantastic

Duna-parti álmok

Nyugati szomszédunk számítástechnikai cégei üzleti sikereket remélnek egyre jobban pezsdülő hazai piacainkon. Ezt bizonyítja három osztrák cég, az SPP, az APP és a Systema háromnapos budapesti tájékoztató, bemutatkozó látogatása. Az SPP képviselője, Herbert Komoika így körvonalazta a cég tevékenységét és magyarországi terveit.

Az SPP (Software Product Partner) 1987-ben alakult

azzal a szándékkal, hogy disztribútori tevékenység mellett a szoftverpiac felméréseivel és szoftvertámogatással foglalkozzon az osztrák piacon. Kizárólagos joggal terjeszti a Software Products International (SPI), a North American Software és a Digital Research (DR) termékeit, nem kizárólagos joggal foglalkozik a Rank Xerox, a WordPerfect, a Nantucket, a Samna Corporation, a Gupta és a Computer Associates (CA) programcsomagjaival. Magyarországon két tervet szeretnének megvalósítani. Az egyik szerint olyan partnereket keresnek, akikkel az ügynevezett standard szoftverek magyar változatát fejleszteniék ki a dobni piacra. A másik elképzelés szintén a magyar szürkeállományra alapozódik. *Bizonyos programcsomagok (például az SQL) know-how-ja az SPP rendelkezésére áll. Ezeket a magyar partner részére átadnák, hogy alkalmazói szoftvereket fejlesszenek IBM-kompatibilis PC-kre.*

Komolka úr megemlítette, olyan magyar partnert is keresnek, akivel az SPP által forgalmazott Windows Office, AMI szövegszerkesztő, Gupta adatbázis-kezelő és Microsoft táblázatkezelő programokból integrált programcsomagot állítanának elő, és közösen forgalmaznák azt. Ugyanis ilyen programcsomag még nincs a világon.

A tervek szépe, vannak is magyar érdeklődők. Mégis maradt bennünk némi kétely a gyors sikert illetően. A két ország között a szoftverpiacon is jelentősek a különbségek az igények, a lehetőségek és a marketingmunka terén. Az osztrák félnek behatóan kell tanulmányoznia a magyar viszonyokat, nekünk pedig — ha be akarunk kapcsolódni — ésszerűen kell alkalmazkodnunk. (További információ: SPP HmbH & Co. KG. A-1130 Wien, Lainzer Strasse 41.; 222-822687 vagy -822680.)

Osztódás a hazai piacon

Élve a társasági törvény adta lehetőségekkel, egész sor olyan cég alakult meg 1989-ben, amely számítástechnikai tevékenységgel kíván foglalkozni. Ezek

közül soroljuk fel azokat, amelyek szoftver-előállítás, -kereskedéssel, -értékesítéssel, és/vagy más, szoftverrel kapcsolatos szolgáltatással (is) foglalkoznak. A táblázat, amely a cégbíróságok által 1989-ben bejegyzett kft-eket, gmk-kat, rt-eket stb. mutatja be, nem teljes. Folyamatosan minden hónapban hírt adunk az újabb és újabb hazai szoftveres cégekről. (A múlt évben átalakult cégeket nem vettük fel a listába.)

Aigo Informatika Kft. 1111 Budapest, Egri J. utca 36.
Alföldet Kereskedelmi, Szervezési és Számítástechnikai Kft. 2800 Talabánya, Vértanúk tere 1.
ALKOTÓ Műszaki Fejlesztő és Kereskedelmi Rt. 1052 Budapest, Régióposta utca 19.
ASI Irodaszerkeztési és Szervezési Kft. 1033 Budapest, Szentendrei út 89.
BANKSOFT Számítástechnikai Rendszerfejlesztő Kft. 1137 Budapest, Radnóti M. utca 40.
BANKSYSTEM Számítástechnikai Kft. 1134 Budapest, Dózsa Gy. út 150.
BENECOMP Számítástechnikai és Elektronikai Gmk. 8230 Balatonföldvár, Jókai utca 10.
BLÁTHY-SOFT Számítástechnikai és Oktatási Betéti Társaság 2800 Tata, November 7. tér 9.
CONTECH Számítástechnikai Műszaki Fejlesztő és Tanácsadó Műszaki Iroda Kft. 1026 Budapest, Gábor Áron utca 62.
CODEX Számítógépes Szövegszerkesztő Gmk 6771 Szeged, Mállya utca 34.
Chémico Kutató Fejlesztő Kft. 1105 Budapest, Salamon utca 13/A.
COMPUSOFT Számítástechnikai és Szervezési Kft. 1133 Budapest, Kun B. rakpart 37-38.
Comtech Műszaki Fejlesztési és Kereskedelmi Kft. 1112 Budapest, Budaféri utca 33/C.
COMPO Számítástechnikai Gmk 1214 Budapest, Nyuzsi sétány 8.
CITYCOORD Számítástechnikai Szolgáltató Kft. 1067 Budapest, Eötvös utca 10.
COMP-SYS Számítástechnikai Rendszerfejlesztő és Szolgáltató Gmk 9023 Győr, Felsőbadulás utca 60.
DIGITALY Számítástechnikai Fejlesztési, Szolgáltató és Kereskedelmi Kft. 1077 Budapest, Baross tér 16.
Danubius Kódex Kiadó, Kiadványszerkesztési és Számítástechnikai Kft. 1088 Budapest, Bródy S. utca 26.
ECOFARM Mezőgazdasági Szolgáltató Kft. 1052 Budapest, Váci út 19-21.
ELEKTROCONTROLL Folyamatirányítási és Számítástechnikai Tervező és Kivitelező Gmk 6726 Szeged, Csalogány utca 32.
ECHO-SOFT Gazdasági Információfeldolgozási Betéti Társaság 2400 Dunaújváros, Auróra utca 12.
ECOTEX Kft. 5000 Szolnok, Árkád üzletor.
FLOPPY Számítástechnikai Gmk 8000 Székesfehérvár, Jancsár utca 39.
GEOKART Térinformatikai Kft. 1052 Budapest, Tanács körút 2.
GLOBE Számítástechnikai és Kiskereskedelmi Kft. 1121 Budapest, Kolló utca 2-4/C.
HUMANsoft, Elektronikai Kft. 1104 Budapest, Szilágyi utca 65.
HIGH-SOFT Szoftverfejlesztő Gmk 1125 Budapest, Istenegyi út 43/A.
INTER-COMPUTER Számítástechnikai és Kereskedelmi Szolgáltató Kft. 1108 Budapest, Szabó K. utca 8.
IO Beruházási Döntési Tanácsadó Kft. 1113 Budapest, Andor utca 47-49.
INFELOR Számítástechnikai Alkalmazási Kft. 1053 Budapest, Veres Pálné utca 19.
INTEGRALSOFT Software-fejlesztő és Szaktanácsadó Kft. 1097 Budapest, Ilatos út 7.
KESCH Számítástechnikai, Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. 1134 Budapest, Dózsa György út 150.
KÓDEX-KONTROLL Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. 1035 Budapest, Zamezev tér 1.

LOGISTIX Magyarországi Kft. 1112 Budapest, Eper utca 42.
Laboratórium és Ipari Automatizálási Rendszerek Kft. 1121 Budapest, Konkoly Thege Miklós út. 29-33.
MABEL SOFT Műszaki Fejlesztő és Számítástechnikai Kft. 1115 Budapest, Csóka utca 7-13.
MODULSOFT Számítástechnikai Fejlesztő Betéti Társaság 1142 Budapest, Bojtórtán utca 5.
MAKROSOFT Szoftverforgalmazó Kft. 1179 Budapest, Angol utca 27.
MULTISZT Számítástechnikai, Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. 1026 Budapest, Törökvez lejtő 25.
MÁTRIX Szoftverfejlesztő Számítástechnikai Kft. 3530 Miskolc, Szabadság tér 2.
MASA-SOFT Rendszertervező és Szoftverfejlesztő Kft. 1146 Budapest, Thököly út 46.
MICRONETWORK SYSTEMS Számítástechnikai és Szolgáltató Kft. 1046 Budapest, Dunakeszi út 3.
MEGA-COMP Számítástechnikai Szolgáltató Gazdasági Munkaközösség 5600 Békéscsaba, Pásztor utca 41.
MEZŐSOFT Számítástechnikai Egyesülés 3100 Saigórtán, Vöröshadsereg utca 91.
MIKROCENTER Számítás- és Irodatechnikai Kft. 7400 Kaposvár, Ady Endre út 7.
MIKRO-CALDERONI Informatikai Rendszerház Kft. 1088 Budapest, Szentkirályi utca 8.
MINISOFT Elektronikai és Számítástechnikai Gmk 1139 Budapest, Thälmann utca 60.
MIKRO-BIK Számítástechnikai Fejlesztő és Szolgáltató Kft. 3527 Miskolc, Baross Gábor utca 13-15.
METAL-SZOFTVER Gépjármű Gyártó és Szolgáltató Gmk 7090 Tamási, Szabadság utca 75.
MEMÓRIA Számítástechnikai Kft. 6000 Kecskemét, Kurucz körút 16.
TSZKER Agrárszövetkezetek Kereskedőháza Szentesi Közös Vállalat 6500 Szentesi, Arany János utca 15.
NAGY és SZTOJALOVSKY Számítástechnikai és Ügynöki Gmk 8200 Veszprém, Schönherz Zoltán utca 25/A.
PARITÁS Számítástechnikai Betéti Társaság 8500 Pápa, Vajda Péter lakótelep 51.
ProCAD Szoftverfejlesztési, Kereskedelmi Kft. 2030 Érd, Nap-számos utca 29-31.
PENTACOMP Számítástechnikai Kft. 1072 Budapest, Nagydófa utca 34.
PC STÚDIÓ Software és Hardware Forgalmazó és Fejlesztő Gmk 3533 Miskolc, Szeder utca 62.
R-SOFT-SZENZOR Tanácsadó Kft. 1027 Budapest, Fő utca 68.
R-TREND Számítástechnikai és Ügyviteli Kft. 9700 Szombathely, Kiskar utca 3.
SZKI Computer Media Rt. 1015 Budapest, Donáti utca 35-45.
SYSTEMIX INFORMÁCIÓS RENDSZEREK Kft. 1153 Budapest, Václavka tér 5.
SZEGED SOFTWARE Kft. 6721 Szeged, Madách utca 13.
SIÓSOFT Számítástechnikai és Szolgáltató Gmk 8600 Siófok, Csobánc utca 15.
SOFTEX Szoftverfejlesztő és Forgalmazó Kft. 1136 Budapest, Fürst Sándor utca 46.
SYNCHRON Computer Elektronik Kft. 4026 Debrecen, Darabos utca 9-11.
SKÁLA WORLD TRADE Kft. 1036 Budapest, Nagyszombat utca 1.
SZIRT COMPUTER Kft. 6720 Szeged, Hid utca 1.
SOFTEK Kft. 1131 Budapest, Reiter Ferenc utca 139-145.
SZÁMALK Oktatási Kft. 1115 Budapest, Szakasits Árpád út 68.
TRAFACOMP Közlekedési és Számítástechnikai Kft. 1181 Budapest, Csontváry Kosztka T. utca 65.
TEXT-GRAPHICOMP Számítástechnikai Kft. 1184 Budapest, Lakatos utca 22.
VIDEOTON SOFTWARE Kft. 1033 Budapest, Vörösvári út 103-105.
VOLÁN Elektronika KOPOSSYSTEM Számítástechnikai, Elektronikai Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. 7400 Kaposvár, Munkácsi sor 4-5.
X Act Mikrotechnológiai Kft. 1125 Budapest, Konkoly Thege M. út 29-33.
ZENON Számítástechnikai és Kereskedelmi Kft. 6721 Szeged, Osztrovsky utca 26/A.

Mit védjen a jog?

Az Európai Közösség Minisztertanácsa arra törekszik, hogy irányelveket adjon ki a tagországok részére szoftverek szellemi tulajdonának védelmére. A tervezet a szoftverek jövőendő hatásos jogvédelmének minden fontos szempontját érinti, és még 1993. január 1. előtt törvényre kell emelkednie. A dokumentum vezérelve az, hogy a szoftvertermékeket ugyanolyan jogvédelemben kell részesíteni, mint amilyenek már régóta megilletik a nyomtatott anyagokat, filmeket, zenei felvételeket vagy az ipari formatervezés alkotásait. John J. Borking, az ECSA (European Computer Services Association) elnöke megerősítette, hogy a kulcsszák mögött a lobbier serényen törekszenek a részletek kidolgozására. A Software Publisher Association ez évi konferenciáján Montrealban néhány vitatott kérdés már napvilágra került. Ennek ellenére néhány résztvevő szerint a tervezet akár mintaként is szolgálhat más törvényhozók számára. Jelenleg azonban a helyzet, hogy a szoftver jogvédelme az Egyesült Államokban sokkal inkább elterjedt, mint Európában.

Az ülés előtt elfogadtak egy határozatot, amelyet 18 különféle nemzeti szoftverkereskedelmi csoportosulás és vállalkozás írt alá 8 különböző országból; s ebben javaslatokat nyújtottak be a szoftverek szerzői jogi védelmének egységesítésére. A törvénytervezetben az alábbi kérdéseket kell kidolgozni:

- a törvény érvényre juttatása az összes tagországban;
- az „eredetiség” igénye;
- az interfész védelmének bevonása a nem materiális javak védelmére alkotott jogi biztosítékok keretébe;
- a másolatok és adaptációk ellenőrzési joga;
- a törvény kiterjesztése a kibocsátó és felhasználó közötti eredeti csomagolásra vonatkozó összes jelenlegi megállapodásra;
- az algoritmusok és programozási nyelvek kizárása a szerzői jogvédelemből.

A fő vitatéma azonban a „Reverse Engineering” volt, egy termék klónjainak az a fajtája, ami úgy jön létre, hogy valamit szétszednek, és azután „újként” felépítik. Az IBM és a nagy szoftverházak nem akarják, hogy azt a gyakorlatot, amit a hardvergyártók, mint például a Fujitsu és az NCR propagál, legalizálják. Az IBM egyik jogi tanácsadója úgy érvel, hogy a „Reverse Programming” a programozással kapcsolatban hamis fogalom.

A montreali kongresszuson vált világossá, hogy mennyire örülnének az amerikai szoftver-előállítók az európai jogvédelemnek. Egyik legnagyobb problémájuknak tartják a szoftverkalózkodást Európában. A Business Software Association elnökségének egy tagja arról panaszkodott, hogy ismert programok, mint a Lotus 1-2-3 vagy a dBASE II kalózmásolatai az Európai Közösséghez tartozó néhány országban a teljes szükséglet kerekén 50%-át teszik ki. Különösen olasz nagyvállalatoknál vannak használatban ilyen másolatok.

Ha Novell kell

A HVG december 2-i számában a Novell hálózati programok szenciációs áráira hívja fel a figyelmet a Műszertechnika. A dolog szépséghibája csak az, hogy ezek az árak nem újkeletűek, áreszállítás utójára október 1-én történt, s mint december elejei körképünkben kiderül, a többi Novell-forgalmazó áraihoz képest ezek az árak nem nevezhetők szenzációsaknak. Mi az igazság az árak körül? Korábban a magyarországi Novell-forgalmazók egyeztetett áron kínálják ezeket a termékeket, egészen addig, amíg a Controll egyoldalúan nem robbantott a BNV előtt. Azóta minden forgalmazó igazított az árain, s így azok ismét kiegyenlítettek. Ez azt jelenti, hogy mintegy 20 százalékos a csökkenés. Az viszont kérdéses, hogy a december 5-i 10 százalékos forintleértékelés hogyan befolyásolja az árak további mozgását. Az egyedi engedélyeztetések miatt további gondot jelent még a hosszú átfutási idő is, ami általában még mindig három hónap, bár a Walton, mint disztribútor, bízik abban, hogy ez az idő a jövőben rövidülni fog.

VAX-PS/2 kézfogó

A DEC szoftver újdonsága lehetővé teszi IBM OS/2 alapú mikrogepek csatlakoztatását DECnet helyi hálózatokhoz. A Digital Equipment ezenkívül különböző kategóriájú gépek csatlakoztatását ellátó DOS alatt működő gépek esetében számos korábbi programjának tölkétesített változatát is kirukkolt. Az OS/2-höz tervezett DECnet program segítségével az IBM PS/2-es mikrogepek mint utolsó kapcsológépek működhetnek a DECnet hálózatok IV-es fázisában. Az új szoftver IBM PS/2-eseken, illetve azok kompatibilis változatain futtatható, amennyiben a gép RAM-ja legalább 1,5 Mbájtos. Alkalmazásával a felhasználóknak lehetőségük van arra, hogy PS/2-es adattárolmányokat tároljanak VAX-on, s arra is, hogy DEC VT-220-as terminált emuláljanak VAX alapú alkalmazások eléréséhez.

A Novell hálózati programok fonttárai december elején (AFA nélkül)
 1 - 2.12-es verzió
 2 - Csak rendelés, 50-60 ezer között
 / - nincs adat

Termék	Forgalmazó	Walton Kft. (disztribútor)	Albacomp	Controll	ÉGSZ-Szinva	Microsystem	Műszertechnika	VT Computer
ELS I.		55 633	110 000	/	55 633	130 000	79 000	/ ²
ELS II. 2.12		177 183	190 000	180 000	177 183	180 000	179 000	177 200
Adv Netwar 2.15		308 083	380 000 ¹	340 000	308 000	340 000	339 000	308 100
SFT 2.15		467 033	540 000 ¹	480 000	468 000	480 000	479 000	467 000

Még mindig Oracle

Novemberben a Hotel Intercontinentalban tartott termékmutatóm már hatalmas érdeklődés mutatkozott a hazánkban még kevésbé ismert, de határainkon túl igen népszerű adatbázis-kezelő program iránt. Az Oracle-t illetően újabb információkkal Tóth Péter, az SZKI-ban felállított tanácsadó csoport vezetője szolgált. Ez a tanácsadó csoport a jelenleg forgalmazott PC-s, azaz az MS-DOS operációs rendszer alatt futó Oracle-termékekhez teljes körű alkalmazástechnikai támogatást nyújt. Ez a szolgáltatás a szállítást követő 30 napig ingyenes, s telefonos és szükség esetén személyes konzultációt foglal magában. A nem MS-DOS, tehát a hálózati és a többfelhasználós termékeket a COCOMO-talalom miatt egyedi exportengedélyezések alapján lehet beszerezni, de nem hivatalos washingtoni források szerint júliusban a COCOMO talmi listájának újabb enyhítése várható. Az egyedi engedélyek, az Oracle optimista számításai szerint, 3-4 hét alatt bonyolíthatók le, bár erre konkrét példa még nem volt. Jelenleg három PC-s termék közvetlen forgalmazásáról van szó, amelyek ára mind az itthon kapható hasonló termékekhez, mind a külföldről legálisan hozott termékekhez képest versenyképesnek tűnik: Oracle Professional 5.1 (B változat) AFA nélkül (teljes fejlesztői környezettel ellátott rendszer) 150 000 Ft, Quicksilver 82 000 Ft, interfész a Lotus 1—2—3 és az Oracle között 35 000 Ft. Tóth Péterrel azt is megtudtuk, hogy az SZKI a Unitrade Kft segítségével februártól tanfolyamokat is tervez. Az SZKI adja a szakmai segítséget és a közeljövőben elkészülő tankönyvet, a Unitrade (okta-

tókból és kereskedőkből álló kft., Budapest, Lenin körút 48.) pedig a szervezést és a lebonyolítást vállalja.

Ami a magyarítást illeti, az 5.1 esetben ilyen változat nem lesz, de az adatbázisban most is lehet tárolni ékezetes karakterkészletet, azaz a bővített ASCII-készlet karaktereit. A 6.0-s VAX-os és nagygépes variánsa már a nemzetközi piacon van, s a PC-s változat februárra várható. Az SZKI ígéretet kapott arra, hogy az Oracle leválasztja a nemzeti nyelvfüggetlőségeket a magról, és ezeket cserélhetővé, illetve hozzáférhetővé teszi a felhasználó számára. Ennél a fejlettebb változatnál várhatóan lesz mód a menük és a hibauzenetek magyarítására. Ez azt jelenti, hogy a 6.0-s változatnak a hazánkba érkezését követően mintegy 3 hónap elteltével várható a magyar változat megjelenése, amely természetesen követni fogja a CWI kiosztású karakterkészletet. További jó hír: a termékértéket követően szeretnék megvalósítani, hogy amennyiben valamek felhasználónál az új termék megjelenése belesik az egyhónapos technikai támogatás idejébe, a program frissítését ingyenesen elvégzik. Dokumentációt jelenleg még csak angol nyelven adnak, de felkérültek arra, hogy a végfelhasználók számára a 23 kötetes dokumentáció legfontosabb részeit lefordítsák. Egyelőre azonban inkább a technikai érdeklődés dominál.

További kérdések vetődnek fel a hazánkban szép számmal található kis- és nagygépes „szürke” Oracle-szoftverek jövőjével kapcsolatban. Ezeknek a sorsa még nem eldöntött, bár az Oracle-nek elég merev az álláspontja: az ilyen példányokat nem kívánják hivatalosnak tekinteni, legalizálásuk is kérdéses még. Remélhetően azonban születik valamilyen kompromisszumos megoldás. Végezetül: az SZKI mintegy 50-100 PC-s és néhány nagygépes Oracle-eladásra számít 1990-ben.

dBASE IV. 1.1: még érnie kell!

A dBASE IV. 1.1 változatának tesztjét az alábbi hardverkörnyezetben végezte el a Computerworld tesztközpontja: 286-os, 12 MHz-es, 1 Mbájt kapacitású számítógép; 80 Mbájt, 28 ms átlagos elérési idejű merevlemez. A dBASE IV. 1.0-tól való eltérés már a program behívásakor fellépett. Mivel az új dBASE-verzió 16 Mbájtnyi központi tárat támogat, a cache meghajtószoftvere a program után is benne marad a központi tárbán. Választható jelleggel megmarad a lehetőség a dBASE—RUNTIME és TEMPLATE LANGUAGE installálására. Egyebekben az installálás lefolyása megfelel az 1.0 változatának. Az installálás után hívandó DBSETUP néhány paraméterrel bővült. Előnyös tulajdonsága, hogy a tesztváltozatot mind az átmeneti tárral, mind az átmeneti tár nélkül el lehet indítani.

Az 1.1 változat kezelése tekintetében nem tér el az 1.0 változattól. Sajnos továbbra is hiányzik az egész támogatása, ami éppen az ASSIST üzemmódban igen előnyös lenne. A dBASE IV. 1.0 utasításkészletét, valamint a dBASE SQL-jét is néhány hasznos utasítás-

sal bővítették. Ezenfelül a program kevesebb helyet foglal el a központi tárbán, mint elődje. Súlyosabb programhibák elkerülése tekintetében bizhatunk az Ashton—Tate-ben, mert megfelelő, átfogó hibakereső programot írtak.

Feldolgozási sebességben a betávozottat nem különböztik az 1.0 változattól.

A SYSINFO.EXE hardvertesztelő-szolgáltató program 10 lehívása három esetben a működés összeomlásához vezetett.

A programcsomaghoz szállított Build Utility BUILDX.EXE programhoz a tesztváltozat kísérő anyaga a következőket írta ki a képernyőre: „Ne használjuk a Build szolgáltató programot ebben a kiadásban. Nem fog futni.”

Egyedül a dBASE IV. runtime verziója nem mutatott hibát a teszt során. Végül is a tesztelőknél kétségek maradtak a programfejlesztő szoftverrel kapcsolatban (a teszt verzióban) is. A fejlesztőszközök különböző okok miatt nem lehetett vizsgálni.

Sajnos, csak exportra

Második alkalommal rendezte meg január elején a Graphisoft Kiszövetkezet nemzetközi kereskedelmi stratégiái szimpóziumát. A budapesti Sas Klub Hotelbe 20 országból érkeztek a Macintosh gépekre írt, magyar fejlesztésű CAD szoftvereket terjesztő cégek képviselői. A kiszövetkezet vezetői további tervek kialakításakor messzemenően figyelembe kívánják venni az eszmecsere konklúzióit. A Graphisoft legfrissebb újdonságairól Bojár Gábor elnök számolt be: „Új termékkel, a PlotMaker nevű, úgynevezett plotter layout-optimalizáló programmal lépünk a nemzetközi piacra. A szoftver bármilyen CAD-rendszerrel készített rajtot optimálisan rendez el a papíron. Tudomásunk szerint ilyen programcsomagot eddig senki sem kínált. A PlotMaker lényegesen egyszerűbb felépítésű, mint korábbi termékeink, az ArchiCAD és a topCAD. Ez áraban is megmutatik, egy nagyságrenddel olcsóbb elődeinél, 900 DEM-ért kínáljuk.”

Bojár Gábor nagy előrelépésként értékelte, hogy az elmúlt fél évben a topCAD-del sikerült betörniük az

NSZK piacra. A siker némiképp váratlan volt, mivel a világszerte több mint 2000 példányban elkelt ArchiCAD-ből az NSZK-ban csak négy év alatt tudták eladni azt a százas darabszámot, ami a topCAD-del hat hónap alatt sikerült. San Francisco-i irodájuk, amelyet egy évvel ezelőtt nyitottak, 1989 végére vált önfenn-tartóvá.

Figyelemreméltó bejelentés az is, hogy megvalósították az ArchiCAD és a MicroStation közötti kommunikációt. A Macintosh gépeken dolgozó ArchiCAD-felhasználók hozzáférhetnek tehát a MicroStation, s ezen keresztül az Integrah rendszerek magas szintű, általános célú CAD jellemzőihez.

Mіндеz szép, s a Graphisoft számára komoly sikerként könyvelhető el. De mit kapnak a magyar felhasználók? Pákozdi Imre kereskedelmi igazgató bizik benne, hogy a budapesti Apple Center és a többi, Apple gépek importjával foglalkozó vállalkozás tevékenysége jótékony hatással lesz a Graphisoft-termékek itthoni, eddig szerény számú eladásaira.

A harc folytatódik

A tavaly novemberi Comdex kiállítás legérdekesebb bejelentése a Lotus és a WordPerfect együttműködése volt. Ezzel a WordPerfect az Ashton—Tate helyére lépett, mint a legnagyobb független szoftver-eladó. (1989 utolsó negyedévében 68 millió dollár értékben adták el termékeiket, szemben az Ashton—Tate 54 millió dollárjával.) Az együttműködés keretén belül most a második (a Lotus) és a harmadik (a WordPerfect) legjelentősebb alkalmazói programokat forgalmazó cég szövetkezett a legnagyobb (a Microsoft) ellen. Mindez önmagában is érdekes hír, de még jelentősebbek az együttműködés várható következményei.

A két szembenálló fél teljesen különböző megközelítési módot választott grafikus alkalmazásaik kivitelezésében. A Lotus és a WordPerfect hibridmegoldást választott, amellyel összeházasította a grafikus és a karakter alapú interfészeket. A Microsoft ezzel szemben a „tisztább”, pontosabban fogalmazva, a Macintoshhoz hasonló módszert mellett döntött. Hogy a felhasználók melyik megoldást fogják preferálni, azt még nem lehet tudni, de a Lotus/WordPerfect hibridje-

nek látszólag jelentős előnyei vannak. Először is, a felhasználók általában a mennyiségi változásokat kedvelik, a radikálisabb, minőségi változásokkal szemben. Ez magyarázza, hogy miért választották a felhasználók az OS/2 Presentation Manager helyett a Windows+DOS-megoldást. A Lotus/WordPerfect a mennyiségi változtatás mellett döntött, szemben a Microsoft radikálisabb megközelítésével. Az átlagos felhasználó nem annyira a kompatibilitást, mint inkább a kényelmet kedveli, s a Lotus/WordPerfect módszere ezt biztosítani látszik.

A kérdés csak az, hogy amennyiben a szakma teljesen áll a grafikus interfészek alkalmazására (s ez nagyon valószínűnek látszik), tud-e a Lotus/WordPerfect együttműködés reagálni az új szituációra. Egy év múlva kellő tapasztalatokkal fogunk rendelkezni ahhoz, hogy eldöntsük, melyik megoldást találták vonzóbbnak a felhasználók. Mindenesetre az tény, hogy a jövőben az alkalmazói programok készítői között dúló háború kimenetelét az fogja eldönteni, milyen felhasználóstratégiát alkalmaznak a résztvevők.

Jönnek az angolok

Mint ismeretes a Novotrade december közepén hivatalos forgalmazói jogot kapott a Peter Norton alkalmazói programokhoz. Az értékesítésbe bekapcsolódott a január elsejével részvénytársasággá alakult Cédrus Kiszövetkezet is. A Computerworld—Számítástechnika 1990/2. számában közölt híradáshoz képest annyi újdonsággal szolgálhatunk, hogy most már ismertek a forgalmazott termékek árai. Egyelőre két programról van szó, amely a PC Szalonban és a Cédrus Váci utcai Floppyland boltjában vásárolható meg: a Norton Commander 3.0: 19 600 Ft; a Norton Utilities

Advanced Edition 4.5: 14 000 Ft. A két program együttes vásárlása esetén az ár 29 000 Ft.

A Novotrade-dal kapcsolatban az a hír is, miszerint tárgyalások folytatnak az angliai Lotus-szal, hogy a SZÜV-höz hasonlóan megkapják a Lotus termékeire is a kiskereskedelmi forgalmazói jogot.

Megemlíthetjük, hogy a Cédrus ismét árusítja a PC Tools 5.5 változatát 7900 Ft-ért és a Quardtek cég Deskview 2.25 programját, 11 000 forintért (egyik ár sem tartalmazza az általános forgalmi adót).

A SZÜV profilt vált

A SZÜV új fába vágta fejszéjét azzal, hogy — mint *Milhofer Péter* irodavezetőtől és *Erdélyi László* tanácsadótól megtudtuk — a jövőben olyan szoftvertermékekre kívánnak dealeri szerződést kötni, amelyeknek még nincs kizárólagos forgalmazójuk. Másis több termék forgalmazására kaptak jogot, nevezetesen a PC Draft Plus tervezőrendszerrel és a Lotus összes termékéről van szó. A beszélgetéshez később kapcsolódott *Gábor Mátys*, a Lotus kelet-európai ágazatának szoftvermenedzsere és *András Szikszay*, a svájci BTI cég kereskedelmi vezetője, aki elmondta, hogy a PC Draftot ők csak és kizárólag a SZÜV-ön keresztül értékesítik Magyarországon. Mint ismeretes, a PC Draft Plus modulrendszerű, s a rendszer megfelelő hardverközegben egyszerre két képernyőn tud dolgozni. Egyidejűleg működtehető vele egy EGA és egy grafikus képernyő, aminek óriási előnye van a tervezési feladatok esetében. Ennek a CAD-programcsomagnak egyébként a SZÜV miskolci részlegében lesz a megbízott referense, ahol már jó ideje ismerkednek a szoftverrel, valamint alkalmazásokat dolgoznak ki a magyar szabványok megfelelően. Az alkalmazások bemutatását a februárban Miskolcon megrendezésre kerülő *MicroCAD kiállításra tervezik*. Jó hír, hogy a programhoz az oktatási intézmények a speciális árkezesnek köszönhetően mintegy 40 százalékkal olcsóbban juthatnak hozzá, valamint, hogy már dolgoznak a szakemberek a termék magyar változatán, ami várhatóan 1990 végén lesz kapható.

Ami a Lotus-termékekkel illeti, a SZÜV szeretné forgalmát olyan szintre emelni, hogy megkaphassák a hivatalos magyarországi disztribútori jogot, mert jelenleg még nincs közvetlen megállapodás a Lotus és közöttük. Így jelenleg a termékeket osztrák disztribútoron keresztül kapják, külkereskedelmi vállalat közreműködésével. Mint azt *Milhofer Péter*től megtudtuk, a most forgalmazásra kerülő termékeket úgy kívánják vonzóvá tenni, hogy áráikkal alatta maradnak a többi hazai forgalmazó kínálatának, üzletfiliozójukat a „sokat olcsón” elv jellemzi. Arra is törekednek, hogy ne legyen érdemes ezeket a termékeket külföldről beszerezni. De azért a korábban hazánkba érkezett szürke példányokat nem ítélik el teljesen, s azoknak a termékeknek a frissítését, amelyek bizonyíthatóan eredeti regisztrációs kártyával rendelkeznek, a SZÜV természetesen vállalja 1-2 hetes határidővel. További vonzóerő a magyarországi tanácsadócsoport felállítása. Mivel a forgalmazásba a SZÜV egész országra kiterjedő hálózatát be kívánják vonni, ezért már folyamatban van az osztrák partner bevonásával a szakembergárda felkészítése. Minden lerakásban lesznek a termékek referensei, akik elsősorban telefonon állnak rendelkezésre, de akiket alkalmazások elkészítésére is fel lehet kérni. Erdélyi László még azzal egészítette ki az előzőeket, hogy a termékeket eredeti angol dokumentációval szállítják. Jelenleg nincs mód a magyarra fordításra, sem pedig a menüparancsok magyarítására, mert ez egyelőre jogi akadályokba ütközik, de tár-

gyalások folynak az osztrák partnerrel, hogy szerezzék meg a magyarításához szükséges engedélyeket. Magyar karakterkészletről sincs még szó, de mindezek a problémák a következő pár hónapban kerülnek megtárgyalásra. Erdélyi László azt is elmondta, hogy a SZÜV a Lotusszal kétirányú kereskedelmet bonyolít le, ami azt jelenti, ha valaki Magyarországon a Lotus makróprogramozási nyelvvel olyan alkalmazási területet dolgoz ki, amelyik Nyugat-Európában még nem lefedett, akkor azt kellő bevizsgálás után a Lotus megvásárolja. *Gábor Mátys* így foglalta össze a Lotus—SZÜV-kapcsolatot: „Kizárólagos jogot nem akarunk adni a SZÜV-nek, mert ahhoz üzleti biztosítékok kellene, de ebben a bizonytalan és gyorsan változó világban ilyen kizárólagoságnak nincs is sok értelme. Először is szeretnénk Magyarországon is olyan helyzetbe kerülni, hogy megoldott legyen a telefonos szaktanácsadás és az oktatás kérdése, s csak azután tudunk foglalkozni a magyarítás és a magyar karakterkészletek kérdésével. Tudjuk, hogy ebben az országban is problémát jelentenek az illegális kópiák, ezek ellen a programok ellen komolyan, kampányszerűen fel szeretnénk lépni Magyarországon csakúgy, mint már korábban több nyugat-európai országban. Még akkor is, ha ennek előttünk még tisztázatlan jogi akadályai vannak. Ezért elsősorban a sajtóra és pszichikai nyomásra gondoltunk. Mégpedig azért, mivel Magyarország is fontos szoftverexportáló és szellemi-tőke-exportor, így gazdasági mércevel mérve is sokat ártana neki egy, a nyugat felé irányuló renomévesztés, s csak végső esetben gondoltunk jogi retorzióra.”

Tájékoztatóképpen közöljük a Lotus-szoftverek és a PC-Draft Plus rendszerprogramjának és NC-rendszereinek 1989. decemberre érvényes árait.

Lotus-termék	Változat	Ára (E forint, ÁFA nélkül)
1-2-3 Release 2	2.01	51,4
1-2-3 Release 3 ¹	3.0	59,7 ²
1-2-3 Iskola-verzió ³	—	39,3
Agenda	1.01	51,4
Freelance Map ⁴	—	13,0
Freelance Plus	3.0	51,4 ⁵
Graphwriter II	1.0	51,4
HAL	1.0	13,0
Magellan	1.0	15,7 ⁶
Manuscript	2.0	51,4
Manuscript Iskola-verzió ⁷	—	39,3
Report Writer	1.01	15,6
Helyesírás-ellenőrző	—	15,6
Symphony	2.0	76,1
Symphony Link	—	39,2
Symphony Iskola-verzió ⁸	2.0	57,5

A programok DOS operációs rendszer alatt futnak, angol változatban kaphatók.

¹ — OS/2 alatt is

² — a német verzió ára 67 900

³ — csak német verzió

⁴ — csak angol verzió

⁵ — a német verzió ára 59 700

⁶ — a német verzió ára 19 700

Változat	Ára (E forint, ÁFA nélkül)
PC-Draft Plus alaprendszerek	
Rendszerprogram (1 szimbólumkatalógus szabadon választható)	356,9
Gépesítési tervezőcsomag (rendszerprogram és variációs alkalmazási metszetkészítő és felületszámláló programok)	620,9
Látszati képbábrázoló modul, SET-1 (rendszerprogram és látszati képbábrázoló program)	491,4
Látszati képbábrázoló modul, SET-2 (SET-1 és metszetkészítő program)	594,9
Látszati képbábrázoló modul, SET-3 (SET-2 és variációs alkalmazási program)	724,2
PC-Draft Plus NC rendszerek	
PC-Draft Plus NC (rendszerprogram és NC programozó modul)	620,8
PC-Draft Plus NC + (rendszerprogram, NC programozó modul, variációs alkalmazási program, típusalkatrész-könyvtár)	775,9
PC-Draft Plus CAD/CAM (rendszerprogram, NC programozó modul, variációs alkalmazási program, típusalkatrész-könyvtár, metszetkészítő program és felületszámláló modul)	775,9
PC-Draft Plus NC programozó modul (NC-gépezéző, programfelállító modul) kaphatók továbbá még kiegészítő modulok, szimbólumkatalógusok és alkatrész-könyvtárak	305,2

Lótusz az ablakban

Nagy-Britanniában megkezdődött a Lotus 1—2—3/G grafikus táblázatkezelő programjának bétatesztje. Közvetlenül karácsony után kapták meg a kiválasztott felhasználók a szoftvert, egyelőre csak kipróbálásra. *Simon Moores*, a Lotus-felhasználók társaságának tagja azzal kommentálta a hírt, hogy a *Microsoft Excel* programja kényszerítette gyorsításra a Lotust, s most a Lotus vezeti a mezőnyt. A legkritikusabb pont a sebesség és az optimalizálás. A fejlesztők értékelése szerint 2-3 hónap van hátra a végleges változat megjelentetéséig. A nagyobb gondot az okozza, hogy a potenciális felhasználók még nincsenek felkészülve az új termék fogadására. A Beecham gyógyszergyár szövőője úgy nyilatkozott: az 1—2—3/G-vel kapcsolatban a legnagyobb problémát az jelentheti, hogy a program OS/2 operációs rendszer alatt fut. „Vállalatunk jelenleg a DOS 3.3 alkalmazását szorgalmazza, az 1—2—3/G azt igényelné, hogy OS/2-re álljunk át.”

A Lotus házatájáról származik az a hír is, miszerint a cég megkezdte az 1—2—3 programcsomag Windows-változatának fejlesztését. *Jim Manzi*, a Lotus elnöke egy New York-i értekezleten megerősítette a lényt.

Szoftverszavatosság

Érdekes hírt, esetleg követendő példát olvastunk a Diebold Management Reportban. A termékekért megkövetelt felelősségvállalás iránti érdeklődés növekvő irányzatát követi az NSZK-beli Jauch & Hübner biztosító cég ajánlata: szavatossági biztosítás szoftverreladók számára. Lényege, hogy fedezze azokat a vagyoni károkat, amelyeket a szoftverszállítók hibái okoznak ügyfeleiknél. Okozhatja ezeket például adatok nem kívánt törlése, hibás eredmények számítása. Akkor is belép a biztosító, ha a szoftver nem teljesíti bizonyos megígért tulajdonságokat, és az ügyfél emiatt a szállítót felelősségre vonja. Ezen biztosítás mögött egy, neves biztosítótársaságból alakult csoport áll.

Eddig az volt a gyakorlat, hogy a szoftverfejlesztők

az ilyen jellegű szavatossági felelősségvállalást egyszerűen megtagadták. De a Jauch & Hübner sem biztosít akárcit. Az érdeklődőket alapos vizsgálatnak veti alá. A biztosítás szokásos alapja személyi, dologi és vagyoni károk esetére 2 millió márka (átlány) körül mozog, de egyes esetekben ennél több is lehet. A szavatossági kockázat átvállalásának előfeltétele az is, hogy a hiba egyértelműen definiálható legyen. Ezzel szemben vírusfertőzött programokra nincs biztosítási védelem. A biztosítási díjak nyilvánvalóan egyedileg állapítják meg. A szinten az NSZK-ban megjelenő *Industriemagazin* úgy becsüli, hogy a díj az esetek többségében legalább 30 ezer márka. A lap feltételezése szerint 10 ezer márka alatt semmiképpen sem lehet megúszni az ügyet.

Okulva a múlton

Közeledik a személyi jövedelemadó elszámolásának és bevallásának ideje. Továbbra is változatlan áron — 35 ezer forintért — az APEH módosításaival kiegészítve és az APEH-hel egyeztetve kínálja Adómenedzser '89 nevű programcsomagját a Bibliofilia GmK. A szoftverre 1989-ben 476 megrendelés érkezett.

Merth László, a gmK vezetője elmondta, hogy a múlt év szeptemberében — a Bibliofilia jogutódjaként — magyar—NSZK vegyes vállalat alakult Enter Kft. néven. A vállalatnak egytől részben az ÖTP is tulajdonosa. Ami a kft. tevékenységét illeti, a számítástechnika csak egy a sok közül. A szaktanácsadás, pénz- és értékpapírügyletek, hiteles értékbecslés, export-, importügyletek lebonyolítása, menedzserképzés, könyv- és lapkiadás, ötletmenedzselés stb. mellett tel-

jes informatikai rendszerek kialakítása szerepel kínálati palettájukon. *A szoftverfejlesztés és -forgalmazás területén bő és keserű tapasztalatokról számolt be az ügyvezető igazgató.* Az említett Adómenedzser az a bizonyos kivétel, amely erősíti a szabályt. Ahány megrendelő, annyiféle egyedi igény, s az esetek jelentős hányadában ragaszkodás a megszokott, kézzel végzett munka menetéhez. *Merth László* véleménye szerint ezen okokra vezethető vissza az is, hogy a Bibliofilia GmK által létrehozott és fenntartott Agora Innovációs Park (lásd a Szoftver 1989/1. számát) nem váltotta be a hozzá fűzött reményeket. Az Enter Kft. — okulva a korábbi tapasztalatokból — elsősorban komplett rendszerek tervezése és megvalósítása felé fordítja figyelmét. (További információ: 118-8415).

Választékváltás

Az év végén szép számmal akadunk új termékre. Sajnos helyhiány miatt nem is tudjuk adataikat teljeskörűen közreadni, de februárban azokra is sort kerítünk, amelyeket most ki kellett hagynunk. Örömmel vettük észre, hogy a kínálat a szakterületek széles skáláját öleli fel, s így talán a nyilvántartó szoftverek túlsúlya sem olyan szembetűnő. Újévi Választékváltás rovatainkban szeretettel köszöntjük a PROGADAT Számi-

tástechnikai Kiszövetkezetet (1055 Budapest, Honvéd utca 16.; 111-3017), a PROGRESZ Szervezési és Programozási Iroda Gmk-t (4401 Nyíregyháza, Pf. 209; 42-13-284), a SZIRT Szegedi Informatikai Rt-t (6701 Szeged, Pf. 702; 62-22-188), a Szoft-Technika Számítástechnikai Kft.-t (1108 Bpest, Venyige utca 3.; 156-5060) és a KSH SZÜV Székesfehérvári Számítóközpontját (8000 Székesfehérvár, Pf. 73; 22-16-330).

Szakterület	Felhasználási ajánlat	A program neve	Gyártó vagy forgalmazó	Hardver	Ár (E Ft) ÁFA nélkül
Adatfeldolgozás	Vonalkódolvasó berendezés		SZINT (165-1923)	XT/AT	/
Adatvédelem	Vírusfigyelés és -jelzés	CHKVIR 3.00 Fast	PC Szalon (131-0776)	XT/AT	9,9
	Vírusmegelőzés	Virus Killer	PC Szalon	XT/AT	1
Bank	Bankforgalmi és pénzügyi nyilvántartás	Lantana	Preferencia (140-0579)	XT/AT	140
Bér- és munkaügy	Kft.-k, kiszövetkezetek könyvelése	EKONTIR 5.0	Progresz Gmk (42-13-284)	XT/AT	49
	Bérszámfejtési rendszer, személyzeti és munkaügyi nyilvántartó		SZÜV, Székesfehérvár (22-16-330)	XT/AT/LAN	230
	Bérelszámolás		SZINT	XT/AT	/
	Bérelszámolás	Bérelszámol	Preferencia	XT/AT	120
	Bérszámfejtés, személyzeti és munkaügyi feladatok ellátása	PC-BÉR '90	Szenzor CAD Kft. (135-2133)	XT/AT	190
CAD/CAM	Csőrendszer-om-tervező légkondicionálóhoz	LEMEZ	Progresz Gmk	AT	249 ¹
	Axiális átómésű vízturbina-hidraulika tervezése	AVTHT	NME Váll. Iroda (46-65-111)	XT/AT	100
	Az axiális átómésű vízturbina lapját terhelő erő és nyomaték számítása	AVLTS	NME Váll. Iroda	XT/AT	100
	Féltaxiális átómésű szivattyúk és vízturbinák jelleggörbe-számítása	IFAV	NME Váll. Iroda	XT/AT	80
	Sikbéli mechanizmusok kinematikája	SMKINI	NME Váll. Iroda	XT/AT	90
	Gyártósorokat kiszolgáló magasraktár- és anyagmozgató rendszert tervező program		NME Váll. Iroda	XT/AT	100
	Integrált gyártórendszer anyagmozgató rendszerének tervezése	P KOCSI	NME Váll. Iroda	XT/AT	100
	Függőcsín-pályás anyagmozgató rendszer tervezése	FSP	NME Váll. Iroda	XT/AT	100
	Targoncákkal kiszolgált magasraktári rendszer tervezése	FED	NME Váll. Iroda	XT/AT	100
	Kőolaj, földgáz és rétegvíz termodinamikai paramétereinek számítása	PVT	NME Váll. Iroda	XT/AT	30
	Alkatrészek festék- és zománcszükségletének tervezése	FEST	NME Váll. Iroda	XT/AT	60

Szakterület	Felhasználási ajánlat	A program neve	Gyártó vagy forgalmazó	Hardver	Ár (E Ft) ÁFA nélkül
	Síkbeli tartók, tárcsák, lemezek és héjak szilárdságának számítása	KIMHER	NME Váll. Iroda	XT/AT	50
Gyártás-előkészítés	Leméztábla-szabástervezés készítése, optimalizálása	LESZHB	Progresz Gmk	XT/AT	99 ¹
Iroda-automatizálás	Telefonszám és időbeosztás nyilvántartása	Sybilla	PC Szalon	XT/AT/LAN	20-95 ²
	Iratkezelés	Titkáró	Data Manager (183-7902)	XT/AT	20
Jog	Jogszabályok nyilvántartása	Kartoték	PC Szalon	XT/AT	35
Kereskedelem	Valutas értékesítést folytató üzletek eladási, áruforgalmi és pénzügyi nyilvántartása		SZÜV, Székesfehérvár, Megamicro	AT	3000 ³
	Komplex nagykereskedelmi rendszer		Progadat (111-3017)	XT/AT	170
Könyvelés	Kiszövetkezetek főkönyvi könyvelése egyszerűsített számvitel szerint	EKONTIR 1.0	Progresz Gmk	XT/AT	49
	Főkönyvi könyvelés, számlázás	FŐKÖNYV	Preferencia	XT/AT	160
	Gazdálkodó szervezetek főkönyvi könyvelése	SZINTETIKA	SZIRT (62-22-188)	XT/AT	150
Mezőgazdaság	Métrágyázási adatkezelő és értékelő program		MŰSZI (135-4177)	C-64/XT	17,5 ⁴
	Mezőgazdasági üzemek készletgazdálkodása	Készletgazdálkodás	SZÜV, Nyíregyháza (42-14-363)	XT/AT	150
Nyilvántartás	Teljes körű áruforgalmi és raktári készletnyilvántartó rendszer		SZÜV, Székesfehérvár	AT/LAN	3000
	Készletnyilvántartó programcsomag		Mikroszerviz (183-6903)	XT/AT	290
	Készlet-nyilvántartás és elemzés	Kényelem	Szoft-Technika (156-5060)	XT/AT/LAN	1 ⁵
	Munkaügyi nyilvántartás	JAVITA	Preferencia	XT/AT	40
	Fogyóeszköz-elszámolás	FOGYÓ	Preferencia	XT/AT	120
	Alkatrész-nyilvántartás	ALKAT	Preferencia	XT/AT	35
	Nyomdai készletnyilvántartás és számlázás	ANYO	SZÜV, Nyíregyháza	XT/AT	160
	Készletnyilvántartás	Készlet	Data Manager	XT/AT	50
	Kisvállalkozások anyagnyilvántartása	ANYAGOS	Data Manager	XT/AT	100
	Ügyfél- és népesség-nyilvántartás	ÜGYFEL	SZIRT	AT	140
	Iskolák tanulóinak nyilvántartása	TANNYILV	SZIRT	XT/AT	24
Oktatás	Assembly oktatóprogram	ASM Tumor	Data Manager	XT/AT	10
Pénzügy	Komplex pénzgazdálkodás gépesítése	PIR	Progresz Gmk	AT/LAN	198 ⁶
	Számlázás	SZÁMLA	Progresz Gmk	XT/AT	29
	Részjegyek, üzletreszek és egyéb tulajdonok osztalékának számítása	Percent	Szoft-Technika	XT/AT	20

Mi van az erszényben?

A Computerworld—Számástechnika 1989/45. számában a legjobb formázó szoftverekről adunk összehasonlító értékelést. Akkor azt írtuk, hogy ezek a szoftverek meggyorsítják a legfárasztóbb irodai munkát, az űrlapok készítését és kitöltését, különösen akkor, ha a programcsomagok rendelkeznek könnyen használható tervezőegységgel, változatos máződefiniálási lehetőségekkel és bővséges betűkészlet-választékkal. Igen ám, de hol szerezhettek be a tesztben szereplő, nem is olyan nagyon drága szoftverek valamelyikét? Cikkünk apropóját éppen az adja, hogy ha nem is azokból a programcsomagokból az egyik, de hamarosan megjelenik egy formázó szoftver a magyar piacon, várhatóan január vagy február közepén. A SOFTEC Kft. (magyar—ausztrál vegyes vállalat) ugyanis megkapta ausztrál partnerétől (a TCG Information Systemstől) formázó programjuk, a FLIPS kelet-európai kizárólagos forgalmazási jogát. A program magyartársán máris gőzrővel dolgoznak. Mint megtudtuk, ehhez CWI-korszaklány kódokat használnak, s mivel most az adaptálási fázisnál tartanak, ezért az esetleg még tolmácsoló magyar specialitásokat is figyelembe tudják venni.

A program hardverigénye, a gyorsaság megőrzése érdekében, lehetőleg AT-kompatibilis gép és egy HP-kompatibilis kéznyomtató. Ezek segítségével alapvetően kétféle üzleti nyomtatványt lehet készíteni: táblázatos formányomtatványokat és címkéket, de természetesen ezek keveréke is elkészíthető. A FLIPS mindkét esetben képes vonalkódokat és emblémákat (logókat) is kezelni és nyomtatni. A logók mind digitálisak, mind grafikus szerkesztővel elkészíthetők, s a táblázatok vonalai és a címkék adatterületei a nyomtatás során adattáblományból jöhetnek fel. A FLIPS segítségével jó minőségben készíthetők el fejezős levelek, jegyzékek, táblázatok, vonalkódos és emblémás címkék, névjegykártyák, kilúzó, levelezők, termékújkák, valamint egyéb üzleti nyomtatványok.

Az összehasonlítás érdekében segítségül hívjuk két szoftver minőségét a korábbi tesztünkben, mégpedig az akkori legrégább, s egyben a majdnem az utolsó helyen végzett JetForm 1.01-es változatát, valamint a kiváló értéket képviselő, győztes PerForm 1.0-a változatát. Táblázatunkból kiderül, hogy a FLIPS a két termék közötti értéket képviseli, s csak egyvalamiben bínik ki — sajnos negatív értelemben —, az pedig az ára. A szoftver ausztráliai áráról ugyan nincs információ, de vagy az ottani ár nagyon magas, vagy a hazai árképzés elfuózt, mindenestre reális, tehát nem hivatalos dollár—font-árazóval viszszámolva is a termék ára 800 USD körüli összegét eredményez.

Termék	JetForm 1.01	FLIPS	PerForm 1.0
Új űrlapok tervezés	*	*	*
Űrlaptervezés			
Táblázatos formányomtatványok	*	o	*
Fedelt területek (watermark)	*	*	*
Tervezhető segítségnyomtatás	*	*	*
WYSIWYG megjelenítés	*	*	*
Az előre megtervezett űrlapok száma	8	o	32
Modifikálás	*	*	*
Eggyel használható	*	*	*
Levegővel használható	*	*	*
Autatöltés			
A mezők kiosztása	o	o	*
Az űrlapok adatának összekapcsolása	o	o	o
"Mit az előző" gondi	o	o	*
ESM1 mező	o	o	*
A mezők numerikusként való megadása	o	*	*
A mezők szöveges sorrendje megadhatóság	o	*	*
A dátum és idő automatikus betöltése	*	*	*
Visszaemlékező utalgatás	*	*	o
Nyomtatás			
A programról betűkészletnek száma	o	8	22
Karakter betűkészletek használhatóság	*	o	o
Betűtípus betűkészletek használhatóság	*	*	*
Vonalakozó nyomtatás	*	*	o
Használható nyomtatás: HP LaserJet Plus 8 sorozat	*	*	*
Postscript nyomtatás	o	o	*
Állományok behozatala és kivétele			
Az adatok behozatala	*	*	*
Az adatok behozatala	*	*	*
Az adatok állományba való kivétele	*	*	*

* = igen, o = nem

Termék	JetForm 1.01	FLIPS	PerForm 1.0
Űrlaptervezés	kvázi	jó	kvázi
Adatbevitel	megfelelő	jó	kvázi
Nyomtatás	megfelelő	jó	jó
Az állományok kezelése	kvázi	kvázi	kvázi
Érték	megfelelő	jó	kvázi
Ár	495 USD	800 Ft*	260 USD

* társék, analógos forgalmi árú négyes

Tárkihasználás okosan

A Lotus, az Intel és a Microsoft által kidolgozott és gyakorlatilag szabvánnyá vált Gen EMS.SYS (General Expanded Memory System) 4.0 tárbővítési technika arra szolgál, hogy az AT kategóriájú PC-kben a 640

KB-tól 16 MB-ig terjedő tartomány (ha valakinek ilyen memóriakapacitású gépe van) a DOS-ból elérhető, használható legyen. Az EMS technika használata azonban alapértelmezésben hardvertől függ. Szükség

van ugyanis az AT alapján kialakított hardverkiegészítésre. A szegedi SZIRT (62-22-188) most olyan megoldást kínál, amelyhez nem kell hardverelem (természetesen az expandedként kezelendő RAM-lapokakon kívül). Ehelyett szoftveres megoldást alkalmaz. A SZIRT General EMS Manager 4.0 programja tulajdonképpen a CONFIG.SYS-be épülő egységmehajtó szoftver. Segítségével az eddig virtuális lemezként használt tárterület a készülő saját alkalmazás fejlesztésére fordítható, de más ismert standard program (a Windows, a Borland Turbo nyelvek, a Sidekick Plus, a táblázatkezelők, a Ventura stb.) is használható. Ezáltal a programok bázismemória-igénye csökken, s a legtöbb rezidens szoftver az EMS területre is tölthető.

A segédprogram egy hajlékonylemezen és egy 70 oldalas dokumentációval kerül forgalomba. Ára 8 ezer forint (+ÁFA). A SZIRT egyébként megnyitotta budapesti irodáját (telefon: 184-7881).

Felismeri!

Az ASK Kft. egyszerre két képfeldolgozó rendszert kínál a felhasználóknak.

A Digicell félautomata rendszert geometriai és topológiai tulajdonságok meghatározására és osztályozására fejlesztették ki. Hatékonyan alkalmazható szemcsés szerkezetű anyagok, porok vizsgálatára, valamint olyan biológiai, orvosi mikroszkopikus képek elemzésére, amelyeken az alakzatok száma, mérete, elhelyezkedése, formája lényeges információt hordoz. Felhasználási területe ezért az anyagvizsgálat, az ellenőrző mérések, citológiai mérések és kromoszómaanalízis. Hardverigénye: AT-kompatibilis gép, minimálisan 20 Mbájt merevlemez, VGA vagy EGA kártya, színes monitor, videokamera, nyomtató.

A Digitta önálló — külön számítógépet nem igénylő — célorientált képfeldolgozó egységet kísérletek lefolytatásának, az anyag vagy termék minőségének kiértékeléséhez használhatjuk. Mérés funkció: terület, kerület, átmérő és távolság meghatározása, statisztikai elemzés és elemi alakfelismerés. Alkalmazási területei: anyagvizsgálatok, ellenőrző mérések, riasztórendszerek, ellenőrző egységek, robotvezérlés. A készülő leírás folyamatosan beolvassa a kamera képét, és előállít egy binárisan digitalizált képet. Az így alkotott kép kiértékelése, a képtartalomtól függően, néhány másodpercig tart, s az eredmény a kívánt formában megjeleníthető. Alkalmazása különösen hasznos olyan területeken, ahol folyamatos megfigyelésre, mérésre, ellenőrzésre van szükség, vagy ahol a veszélyes kísérlet körülmények miatt az emberi munka nem jöhet számításba. Referenciahelye a Budapesti Csokoládégyár.

Tanfolyelőd a PC-n

Témérdek nyilvántartó program született Magyarországon 1989-ben is, iskolai tanulókkal kapcsolatos azonban még nem. Nos, a Szegedi Információs Rt.

(SZIRT, 6220 Szeged, Kelemen utca 11.; telefon: 62-22188) révén már ilyen szoftver is létezik. A Tanfoly nevű, IBM-kompatibilis PC-ken futtatható programba több speciális szolgáltatást építettek be.

— maximum 18-féle adat vehető be, és ezek alapján a tanulók jellemzői lekródzathatók;

— a tanév végével kényelmesen lehet a felsőbb osztályba léptetést elvégezni;

— a PC-n használt, bármelyik magyar ékezetes írásmódot megvalósító rendszer ebben a programban azonnal felhasználható.

Ha a tanulók főbb személyi és iskolai adatait rögzítették, akkor a tanszemélyzet és a felsőbb hatóságok igényei szerint összeválogatva, négyféle sorrendben lehet azokat megjeleníteni, illetve kilistázni.

A programnak merevlemezen (minimálisan 1 Mbájt szabad területet igényel) és hajlékonylemezre változata van. Szimpatikus, hogy a SZIRT kipróbálásra — vásárlási kötelezettség nélkül — bizonyos ideig működő változatot bocsát az érdeklődők rendelkezésére. Kelemen Gábor programtervezőtől megtudtuk, hogy a rendszer igény szerint továbbfejleszhető, s egyéb iskolai adatok nyilvántartására és azok városi és/vagy megyei szinten való összesítésére is lehetséges van.

Az általános forgalmi adó nélkül 24 ezer forintért kínált Tanfolyv csomagnak máris négy referenciahelye található, igaz, egyelőre csak Szegeden. Ezek az Osztróvszki utcai Általános Iskola, a GAMESZ, a Deák Ferenc Gimnázium, a Tarján I. számú Általános Iskola.

100 Percent Kényelem

Áprilisi megalakulása óta, a 70 százalékban a Műszertechnika és 30 százalékban az Elektroszoftt lókéjével rendelkező Soft-Technika most először jelentkezett két önálló fejlesztési szoftvertermékkel.

A Kényelem interaktív működésű készáru-nyilvántartó és elemző rendszer; a felhasználót sokoldalúan kiszolgáló és egy későbbi integrált információs rendszer részét képező programcsomag. Előnye, hogy egyetlen adatbázison működik, s a regisztrált termelési adatok nyomon követésével, a készáru-értékesítési folyamat rendszerezésével és a raktárkészlet minden változásának azonnali rögzítésével kimutatja a készárukészletek alakulását. A termékek mintegy 80 százalékát képezik az állandó részek, s 20 százalékát az egyedi igények szerint változtatható. Referenciája a Kiskunfélegyházi Cipőgyár.

A Percent nevű rendszer éledő pénzügyünk útvesztőjében ad eligazítást azon kisvállalkozások elszámolásához, amelyek vagyona, illetve vagyonának egy része részvényekből, kötvényekből, részvényekből stb. áll, és ezakra a fennálló rendelkezéseknek megfelelően időről időre osztalékot fizet. Ezzel a programmal három típusú tulajdonforma kezelhető: költségként elszámolandó célrészjegyek; 1989 előtti, adóztalan nyereségből elszámolandó részjegyek és 1989 utáni, adózott nyereségből fizetendő részjegyek, mint vagyonjegy, ingyenes vagyonjegy, üzletrész stb.

A Soft-Technika továbbá vállalja a személyi és tulajdonadatok rögzítését, a programrendszer telepítését és használatának betanítását, a géppel nem rendelkez-

zők számára a feldolgozás elvégzését, a továbbfejlesztést és más rendszerekhez való csatlakoztatását. A programok egyéb adatait Választékváltás rovatunkban közöljük.

Aki a WordPerfectet szereti . . .

Várhatóan még januárban megjelenik Nyugat-Európában a világszerte nagyon népszerű amerikai WordPerfect PC-s szövegfeldolgozó programcsomag legújabb, 5.1-es változata. Ellenzői ezt a szoftvert eddig úgy könyvelték el, mint amely nélkülözni a Macintosh-szerű egyszerű egér- és menuszolgáltatásokat. Az 5.1-es verzió, úgy tűnik, ezen a téren is változást hoz: támogatja az egér használatát, és legördülő menük segítik a felhasználót. A WP 5.1-es az egyszerű kereset táblázatok készítését és szövegbe illesztését is támogatja. Matematikai szerkesztőprogramja segís-

gével egyenletek és képletek kényelmesen elkészíthetők. Parancsnyelve állományok összefűzését teszi lehetővé. Nagy előny az is, hogy a WP 5.1 révén a WordPerfect karakterkészletének bármely karaktere a nyomtatón kirajtható, a printer saját karakterkészletétől függetlenül.

Híre kelt, hogy a következő, hatos verzió, majd teljes grafikus felhasználói interfész nyújt. Mindenesetre már az 5.1-es is nagy lépés afelé, hogy az OS/2 Presentation Manager alatti változat — állítólag még az idén — megjelenjen.

Az IBM—Microsoft páros tervei

Új év kezdődött, s ez különösen indokolta teszi a hosszabb távú tervezést. Az IBM és a Microsoft kidolgozta együttműködési programját a 90-es évekre. A programban említett szoftverek között találunk DOS, OS/2 és LAN termékeket is. S hogy milyen hardvertámogatást feltételeznek a következő tíz év programfejlesztéseikhez? Intel 386-os vagy 486-os alapú rendszereket, 4 Mbájtnál tárcapacitással, 60 Mbájtnál merevlemez-meghajtóval, OS/2 operációs rendszerrel és Presentation Manager grafikus interfésszel. Ezt alátámasztandó, a két cég jelezte, új termékeik nagy részét már OS/2-re tervezik. A sort az OS/2 alatt futó grafikus alkalmazások nyitják meg 1990 második felében. Lásunk néhány konkrétumot, milyen közös bejelentéseket tett az IBM—Microsoft páros.

- Új 32 bites OS/2 verzió fejlesztése folyik, amely már képes kihasználni a 386-os, illetve az i486-os mikroprocesszor nyújtotta lehetőségeket. A korszerűsített operációs rendszer képességei közül kiemelkedik az, amelyik lehetővé teszi több DOS alkalmazási program egyidejű futtatását. Az IBM és a Microsoft az új OS/2 változathoz komplett fejlesztői eszközkészletet is tervez. A 4 Mbájtnál 386 SX-el vagy a még nagyobb rendszereket célzó, nagyteljesítményű, illetve szerverszolgáltatásokat ellátó alkalmazási programok fejlesztői

már az új változat kibővített Application Programmatic Interface-én tudnak dolgozni.

- A jelenleg alkalmazott OS/2 1.2 operációs rendszerhez olyan gépeket ajánlanak, amelyek legalább 3 Mbájtnál tárcapacitással és 30 Mbájtnál merevlemez-meghajtóval rendelkeznek. Tervek szerint a jövőben az OS/2 „legkisebb”, 2 Mbájtnál számológépeken is futtatható lesz. 2 Mbájtnál kisebb tárcapacitású gépek esetében grafikus alkalmazásokhoz a Microsoft Windows keretrendszert célszerű használni.

- Az IBM és a Microsoft Windowszal kapcsolatos tervei között szerepel, hogy a keretrendszer SAA felhasználói interfésszel fog rendelkezni, ugyanakkor nem szándékoznak beépíteni a teljes OS/2 nyújtotta SAA-támogatást. A Microsoft kijelentette, hogy a Windows-t nem szánják szerverszoftvernek, s hogy a jövőben sem fogja tartalmazni a legkorszerűbb OS/2 funkciókat.

- A 90-es évek tervei között szerepel, hogy az IBM OS/2 Extended Edition Database Manager, Communication Manager, LAN Requestor és Server funkcióit valamennyi OS/2 környezethez alkalmassá kívánják tenni. A LAN-okat érintő fejlesztési terv az IBM OS/2 LAN Serverének, valamint a Microsoft LAN Managerének „összedolgozása”.

Könyvtárosok, figyelem!

Tájékoztatónkban már többször adtunk hírt arról, hogy az Országos Széchényi Könyvtár Könyvtártudományi és Módszertani Központja (OSZK KMK) az országban fellelhető különféle mikrogépes könyvtári szoftverekről több szempont szerint lekérdezhető adatbázist üzemeltet. A tájékoztató segít a Könyvtári szoftverek jelzésű kiadvány (lásd a *Szoftver 88/3. és 88/9. számát*), amely ezen termékek rövid leírását, értékelését, referenciát tartalmazza. A múlt év végén megjelent, III. jelzésű füzetből újabb 10 programról

kapthattunk tájékoztatást. A szoftverek javarésze 1987-ben készült.

IBM-kompatibilis PC-n használható könyvtári programok. Könyv (könyvtári nyilvántartási és lekérdezési programcsomag; ára 20 ezer forint); Libsys 2000 (vonalkódos kölcsönzési rendszer; ára az állomány nagyságától függ, 178—245 ezer forint); Szenzor (általános feladat-szerkesztő és adatállomány-kezelő rendszer); Varynfo (általános célú adatbázis-kezelő; 29 ezer forint); IDS (Indexed Data Store = indexelt adat-

tár; ára: 20 ezer forint egyedi felhasználásra, illetve 150 ezer forint korlátlan felhasználásra; Infomix (szabad szöveges információkereső rendszer) 39 ezer

forint); Ékszer (magyar ékezetes szövegszerkesztő program, 29 ezer forint).

Az újabb füzet 26 forintos áron az OSZK KMK-ban beszerezhető.

Clipper Integrátor 2.0

Decemberben teljesen felújított és átalakított formában jelent meg a kényelmes, magyar nyelvű Clipper fejlesztői környezetet biztosító PC-s segédprogram (lásd a Szoftver 89/4. számát). A korábbi, 1.87 jelű verziótól eltérően a 2.0 nem tartalmaz beépített szövegszerkesztőt, így a tárban körülbelül feleannyi helyet foglal el, mint az elődje. Tetszőleges külső szövegszerkesztő program használható. A lényeges újítások a következők. Megjelentek a fejlesztést lényegesen egyszerűsítő generálási funkciók. A készülő alkalmazás moduljainak kijelölésével az összes vezérlő segédállomány, a CLP, a MAK, az LNK gene-

ráltható. Menü építhető fel a megszokott külső programok (PL, PCTOOLS, Norton Utilities stb.) indítására. Profesionális külső szerkesztőt (CLEDIT-et) tartalmaz. Ez saját makrónyelvével programozható is; a makrónyelvhez külön makrófordító (CLEMAC) is tartozik. A Clipper kulcszón lenyomott Help billentyűre, a Norton Guide-hoz hasonlóan, a kívánt szöveg azonnal megjeleníthető.

A 2.0-t a korábbi verzióval azonos áron, 15 960 forintért hozza forgalomba a fejlesztő SZIRT, valamint a forgalmazó Szoftinvest és Computer-M.

A DTP hátulütői

Nyomdász körökben sokáig riogatott az a félelem, hogy az elektronikus kiadványszerkesztés (DTP) tökéletesedésével a jövőben egyetlen billentyű lenyomására egész szakmákat fenyegete a kihalás veszélye. Most már nyilvánvaló, hogy ez a félelem alaptalan, sőt a nyomdászok hagyományos szakmai ismereteire épülő további szaktudás elsajátítására van szükség. Hiszen a számítógép önmagában sohasem lesz jobb tőrdelő, mint az az ember, aki a hardverrel és a szoftverrel dolgozik. Az alapos nyomdai és grafikai ismeretekkel rendelkező felhasználó azonban sok rutintevékenységtől mentesül, s így kreativitásával nagyobb szabadsághoz juthat.

De milyen hátrányai vannak a DTP-nek, amelyeket a reklámszakemberek és üzemeltetők sem mindig ismernek, vagy esetleg igyekeznek elhallgatni?

- A számítógépes kiadványszerkesztés olyan képességeket követel meg, amelyeket a szakodóknak több éves képzés során kell elsajátítaniuk, és amelyekkel a tipográfiai tervezők több felévet foglalkoznak.
- A kiadványszerkesztésnek csak az alapkövetelményeit teljesítő számítógép, a hozzá tartozó szoftverrel és lézernyomtatóval, igen komoly beruházás, amiről ügyes reklámfogásokkal igyekeznek elterelni a szivárvány minden színével elkápráztatott, esendő vevő figyelmét.
- Általában reklám célú szórólapok készítésére alkalmazza a DTP-t a (nyugati) felhasználók zöme. Korábban ez tervezési és tőrdelési honoráriumot, valamint termelési és nyomdai költségeket vont maga után. A kereskedők elhalgatták, hogy a költségeket most hardvereszközök amortizációja terheli, s kísérőjelensége, a szoftvertanácsadás silánytsága, a betanulási idő hossza, az oktatás költsége.
- Visszaesik a termelékenység. A DTP kínálatának széles skálájával megosztja kezelőjének figyelmét, a variációk sokaságával ébreszti fel a játékoszt.

Egyesült Államok-beli szakemberek a példaképből okukra arra a következtetésre jutottak, hogy a DTP kezdeti beruházásai csak abban az esetben térülnek meg gyorsan, ha sikerül két feltételt maradéktalanul teljesíteni. Először is lelkes munkatársakra van szükség, másodsor pedig a teljes termelési terület gyors átalakítását kell megvalósítani. Hogy mindebből mi adott Magyarországon? Többnyire a negatívumok. De azt azért ne feledjük, hogy hazánk és a fejlett nyugati államok különböző berendezkedése miatt az ott megfogalmazott gazdasági megfontolások nem ültethetők át egy az egyben hazai viszonyaink közé.

Párizsi kalózok

Az amerikai Business Software Association (BSA) megindította keresztes hadjáratát az európai szoftverkalózok ellen. A szervezet elsőként két nagy francia céget, a párizsi székhelyű Banque Paribas-t és a Telediffusion de France-t (TDF) vett célba, az Ashton-Tate, a Lotus és a Microsoft feljelentése alapján. A vizsgálatok egyértelműen megállapították, hogy mindkét francia cég a fent említett szoftverházak termékeiről készült illegális másolatokat használt, így mindketőtük ellen keresetet nyújtottak be. A TDF távközlési társaság, attól félve, hogy a botrány árt a hírnevének, a francia bíróságon keresztül kérte a BSA-t, hogy álljon el az ügy nyilvánosságra hozatalának szándékától. A bíróság korlátozta a BSA-t a részletek nyilvánosságra hozatalában, de a vizsgálat és a feljelentés ügyében szabad kezet adott a szervezetnek, amely erősíteni szándékozik a kampányt a francia szoftverkalózok ellen, mert véleménye szerint ebben az országban nagyon elszaporodtak az illegális kópiák. Így várhatóan további eljárásokra lehet számítani más francia cégekkel szemben is.

Desktop video

A desktop publishing, azaz az asztali kiadványszerkesztés után most egy új kifejezéssel kell barátkoznunk, a desktop videóval. A magyar fűlnek kicsit kacifántos hangzó terminus azt jelenti, hogy most már egyetlen program segítségével megvalósíthatók azok a videotrükkök, amelyeket mind ez idáig csak a tévé képernyőjéről ismertünk. Ennek az új szoftverosztálynak első képviselője az Autodesk cég Animatorja, amelyet Magyarországon az INNOVA-CAD forgalmaz. A program a színes grafika-, szöveg- és képfeldolgozáson kívül számos speciális animációs effektus valós idejű létrehozására képes, mint például optikai animáció (kivágás, forgatás, mozgásszimuláció stb.), auto-

matikus alaktranszformáció, színpalettaváltás, feliratozás. A szoftver lehetővé tesz képkonvertálást Macintosh, Amiga és Targa formátumból, illetve .PCX, .GIF és .SLD szabványból. Kiegészítő kártyával felszerelt PC-n a program videobemeneti és -kimeneti lehetőségeket is megvalósíthat. A szükséges hardvertámogatást egy VGA monitor és a megfelelő kártya jelenti. Az Autodesk Animatort elsősorban féliprofí felhasználóknak ajánlják termékbemutatóhoz — beleértve mérnöki tervek (CAD/CAM) szimulációját —, oktatási segédanyagként való felhasználáshoz, hirdetésekhez, de a jövőben a számítógépes grafikával foglalkozó művészek sem nélkülözhetik az ilyen vagy hasonló programokat. A szoftver — amelyet angol nyelvű dokumentációval és kétkötetnyi oktató anyaggal együtt kínálnak — 50 ezer forintba kerül.

Szabvány nélkül nem megy

Nagy meglepetést keltett, hogy az X/Open csoport bejelentette, megszerezte az IBM CPIC (Common Programming Interface Communications) interfészének felhasználói jogát, s a jövőben azt szabványnak fogadja el. Ismeretes, hogy a CPIC részét képezi az IBM SAA architektúrájának. Az X/Open nyilvánvaló célja az, hogy kapcsolatot teremtsen a nyílt rendszerek és a különböző, nagy számban kialakított IBM-rendszerek között. Michael Lambert, a cég egyik vezető

munkatársa azzal indokolta döntésüket, hogy a tavasszal Montrealban megtartott felhasználói értekezleten üzletfeleik arról panaszkodtak, hogy hiába akarnak áttérni a nyílt rendszerek alkalmazására, nem tudják annak módját. A megállapodás értelmében a felhasználók és a fejlesztők szabadon használhatják az interfészt anélkül, hogy bármilyen engedélyt kellene kérniük az IBM-től.

'89-es szenzáció

Úgy gondoljuk, hogy ha évenként megrendeznék „Az év szoftveres üzlete” cím elnyerésére kiírt pályázatot, akkor a múlt évben a Microsystem minden bizonnyal jó eséllyel indulhatott volna, a decemberben közte és az amerikai Computer Associates (CA) között létrejött szerződéssel. Ennek eredményeként a városmaiariak PC-s CA termékek forgalmazásához disztribútori jogot kaptak Magyarországra és a környező szocialista országokra terjedő érvénnyel. Mivel a megállapodás most még alig száradt meg a tinta, ezért Csicsen András, a szoftverfelelős vezetője csak az ideai tervekről számolhatott be. Elsődleges célnak azt tekintik, hogy a CA-t, amely elsősorban nagygépes szoftvereiről ismert, kellőképpen megismertessék PC-s oldaláról is. A termékek forgalmazását az első negyedévben kívánják beindítani. Egyelőre még csak az angol változatokról van szó. A programok között szerepel olyan is, amelyiknek a magyar változata, a tervek szerint, egy év múlva áll majd a felhasználók rendelkezésére. A magyarázás a dokumentációra, a menüre és a hibázüzenetekre terjed ki. Az első ilyen termék a SuperProject Expert lesz, amelynek jelenleg alig van konkurenciája a magyar piacon. Ez a szoftver támogatja a szervezésnek azt a magasabb színvonalát, amit a leendő és a jövő gazdasági feltételek igényelni fognak. Középszintű vezetőkől kezdve, teamek, projektek irányítói számára hatékony áttekintést ad az idő- és költségtervezők figyelembevételével. Ugyanakkor könnyen

megtanulható és kezelhető, vizuális megjelenítőképességének köszönhetően jól értelmezhető formátumban jelennek meg az eredmények, projektervek.

Felállításra kerül a termékekhez egy tanácsadó csoport, de az SPE esetében, amely Magyarországon még újszerű, szakértői támogatást is biztosítani kívának, minthogy ehhez komoly szervezési és közgazdasági ismeretekre van szükség. Az az elképzelésük, hogy egyetemek és főiskolák szakértőinek bevonásával, valamint házon belüli szakemberekre támaszkodva oldják meg ezt a feladatot. Az oktatást más közösségek bevonásával kívánják megvalósítani. Nem tisztázott, hogy miképpen alakul az itthon működő szürke CA termékek sorsa. A megállapodás ugyanis csak az új termékek forgalmazására terjed ki, s a legálizálásra és a termékfrissítésre nem.

A CA programokból most csak izelítőt adunk, de amint az árak nyilvánosságra kerülnek, a teljes termék-és árlistát olvasniunk rendelkezésére bocsátjuk.

Projektervezés: SuperProject Expert-Manager (kiegészítő grafikai modulokkal, hálózati és OS/2 változat)

Adatbázis-kezelés: SuperDB 2

Téblétszámítógépes szoftver: SuperCalc5

Grafikus programok: SuperChart, Super Image

Kiegészítő programok adatbázisához, 1-2-3-hoz és a SuperCalchoz: Silverado, AUDITOR 3.0

Híd a zavaros víz felett

Közösen jelentette be a Common X Interface (CXI) elnevezésű grafikus felhasználói interfészt a Microsoft és a Hewlett-Packard. A CXI-t a UNIX-rendszerek számára tervezték. A fejlesztők azt állítják, hogy az új szoftverinterfészelt kiegészített UNIX alapú rendszerek hasonlóan lesznek azokhoz a PC-khez, amelyek Microsoft Windowszal futnak MS-DOS operációs rendszer alatt, illetve Presentation Managerrel OS/2 alatt. A CXI legnagyobb előnye, hogy olyan komplett termékcsaládot kínál a felhasználóknak, amely hídhat képezhet a DOS-, az OS/2- és a UNIX-rendszerek között. Másik előnye, hogy — mivel az MS-Windows közismert termék a professzionális PC-s szoftverek körében — csak minimális átállási időre van szükség.

A Recognita rekordja A legutóbbi müncheni Systems 89 kiállítás is hozzájárult ahhoz, hogy a rendezvényt követően az SZKI Recognita Rt. újabb 264 darab Recognita Plus-programot szállított ki nyugat-európai, japán és amerikai disztribútorainak. Decemberben állítólag további 400 került kiszállításra. A belföldi eladások is megnöttek, s november végén már megközelítette a 90-ét az itthon installált rendszerek száma.

TYPOTEX Elektronikus Kiadó Kft.-vé alakult át a hasonló nevű gazdasági társaság. A gt két alapítóhoz, az Akadémiai Kiadó és Nyomda Vállalathoz, valamint az MTA Matematikai Kutatóintézetéhez csatlakozott a Volán Elektronika, a BIMEXI Gm és számos magánszemély — hallottuk Votvsky Zsuzsánát, az új kft. ügyvezető igazgatóját. A fő tevékenység továbbra is a TEX szedőprogrammal kapcsolatos, a szoftverfejlesztési és különleges szedi munkálatok. Az új terület a könyvkiadás. Ebben fő profiljuk a számítástechnika, matematika, műszaki és természettudományos művek gondozása. (További információ: 117-7166.)

Melyiket válasszunk? Jim Davis, az Észak-Karolinai Instrument Society of America cég információs-gazdálkodási igazgatója szerint: „A 3Com 3+Open, a Microsoft LAN Manager és a Novell NetWare 386 helyi hálózati operációs rendszerek között nehéz dönteni. Mi a 3+Open-t választottuk, remélve, hogy ez hosszú távon a többinél jobb technikai megoldás.”

Újabb Recognita-házasság Az SZKI és a japán Kyocera NSZK-beli leányvállalata közötti megállapodás alapján elkészült a Recognita Plus optikai karakterelválasztó program illesztése a Kyocera A-400 (400 dpi felbontású) és A-800 (800 dpi felbontású) típusú, síkgyájas scanner perifériákhoz. Így újabb, a nemzetközi piacon smert készülékekhez illeszthető az SZKI Recognita Rt. (135-3132) sikeres szoftverterméke. A Kyocera a 19. gyártó, a két készülék pedig a 42-43. periféria, amelyet a Recognita Plus támogat. Ugyanakkor bővült az SZKI Recognita Rt. által forgalmazott scannerek köre is. A Chinon N-207, a Microtek MSF-300A és a HP ScanJet mellett ugyanis megkezdte a kiadványterjesztési célokra is kiválóan használható, 256 színeségi fokozatú Microtek MSF-300G típusú szintén síkgyájas kiviteli lapolvasó értékesítését is. Ára 250 ezer forint, míg a Recognita Pluszal együtt 350 ezer forint.

Hogyan tovább? Kft.-vé alakult a Videoton Computer Leányvállalat, ugyanakkor a mikrogepek terén még nagyobb függetlenségre tett szert az anyavállalatól való elszakadás értelmében. Legfőbb területek: a PC-k és minigépek közötti kommunikáció terén előrelépni. Novell-hálózatokhoz olyan Gateway-kapcsolatokat akarnak felépíteni, amelyek segítségével a vállalatoknál meglévő minigépek egymással és LAN-ban működő PC-k-el összeköthetők.

Pszichológia az oktatásban Amióta a Számalk oktatási rendszerében megvizsgálták a felvételi vizsgákat, mind több gondot okozott a hallgatók tanulmányi színvonalától jelentős különbség, s ez károsan befolyásolta a tantárgyak eredményességét. E probléma megoldása érdekében az Oktatási Iroda — előkészítő tantárgy keretében — két részből álló pszichológiai vizsgálatot vezetett be a hallgatók logikai képességének értékelésére. Ezt a kaliforniai egyetemen kifejlesztett és a Számalk — ELTE-együttműködés keretében kidolgozott személyiségteszt segítségével vizsgálják, megállapítandó a hallgatók programozói készségét.

Lassú váltás Ki lesz manapság szívesen PC-s szoftverfejlesztő? Az eredeti DOS operációs rendszert át kellett írni Windowsra, OS/2-re, Presentation Managerre, LAN Managerre, Bank Managerre, Extended Editionre, s most szükségessé válik az SQL Server front-end is. Nem csodálkozhatunk, hogy kis számban találhatók meg ezekre alkalmazási programok. A Borland most elhatározta, hogy néhány hónappal előrelép az SQL Serveren végzett fejlesztési munkálatokat, állítólag azért, hogy OS/2 1.2 funkciókat építsen új termékébe. Valószínűleg látszik azonban, hogy a késedelem oka az SQL Serverre lassú elfogadása.

SZOFTVER

A COMPUTERWORLD INFORMATIKA KFT. TAJÉKOZTATÓJA

Kiadja

A Computerworld Informatika Kft.

1072 Budapest, Rákóczi út 16.

Levelezim: 1536 Budapest, Pf.: 386.

Telefon: 111-7917

Felelős kiadó: Futás Dezső

Felelős szerkesztő: Kovács Áttila

Szerkesztő: Bajzsné Mallás Judit,

Fejes Kálmán

Fordító: Ódor Gabriella

Olvasószerkesztő: Budai Tamás

Tervezőszerkesztő: Saánsé Sznuik Judit

Szerkesztőség vezetője: Jármí Istvánné

© 1990. Computerworld Informatika Kft.

Nyomás: MontirBau Kiszövetkezet

Megjelenik évente tizenkészer, csak előfizetőknak.

Híreinket a legmegbízhatóbb forrásokból merítjük és ellenőrizzük. A köteles gondosságunk ellenére átvett éves értesüléseinkért felelősséget nem vállalunk.

A Computerworld Informatika Kft. lapjaival, a *Computerworld*—Számítás-technikával és a *Mikrovilággal*, valamint tájékoztatóival: a *Quick*-kel, a *compuTREND*-el, a *SZOFTVER*-rel, az *Edi*-tollal a világ legnagyobb számítástechnikai kiadóhöz, az IDG Communications céghez kapcsolódik, amely harmincnél több országban közel száz folyóiratot jelent meg.

Legfontosabb kiadványai a következők. Egyesült Államok: *Computerworld*, *InfoWorld*, *PC World*, *MacWorld*, *Run*; Franciaország: *Le Monde Informatique*; Japán: *Computerworld Japan*; Kína: Népköztársaság: *China Computerworld*; Nagy-Britannia: *PC Business World*; Német Szövetségi Köztársaság: *Run*, *Computerwoche*, *PC Woche*, *PC Welt*; Olaszország: *Computerworld Italia*.

IDG
COMMUNICATIONS